

Bindal kommune



Rammer og retningslinjer for fastsetting av eiendomsskatt for perioden 2017 - 2026

Vedtatt av Sakkyndig nemnd 29. mars 2017

Innholdsfortegnelse

OM DETTE DOKUMENTET	4
Hva dokumentet omfatter	4
TAKSERINGSMETODE	5
Fakta om eiendommen	5
Vurdering av eiendommen	6
Håndtering av fakta og informasjon om den enkelte eiendom	6
YTRE RAMMEBETINGELSER.....	7
Juridiske rammer	7
Politiske rammer	7
Teknologiske rammer	7
SAKKYNDIG TAKSTNEMND: HOVEDDRAMMER FOR TAKSERINGEN	8
Eiendommene som skal takseres	8
Elementer som inngår i begrepet "fast eiendom"	8
Gruppering av eiendommer	8
Sjablonverdier for eiendomsgruppene	9
RAMMER FOR ENKELTTAKSERINGER.....	10
Overordnede krav	10
Arealstørrelser.....	10
Bruk av faktorer.....	10
Bruk av protokolltakst	11
Dokumentasjon av faktafeil.....	12
Juridiske avklaringer	12
KVALITETSSIKRING.....	13
Dokumentasjon	13

Kvalitetssikring av metode	13
Riktig eiendomsregister	13
Riktige arealer	13
Riktig kommunikasjon	13
Riktige vurderinger	13
Riktig saksbehandling	13
Opplegg for behandling av klager på takst og feil	14
Feil og feiloppretting	14
Behandling av klager	14

Om dette dokumentet

Dette dokumentet er resultatet fra en prosess der Sakkyndig takstnemnd og administrasjonen har drøftet grunnlaget for taksering i henhold til eiendomsskatteloven, for Bindal kommune, etter kommunestyrevedtak, 17.12.2015, k-sak 151/15.

Utgangspunktet for taksering av eiendommene er referert i byskattelovens §5:

”Ved takseringen ansættes eiendommens takstverdi til det beløp, som eiendommen etter sin beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet antages at kunde avhændes for under sedvanlige omsætningsforhold ved frit salg. ”

Dette dokumentet beskriver hvilke hjelpemetoder som benyttes for å komme fram til en takst som samsvarer med eiendomsskattelovens § 8 A-1 jf. §§ 8 A-2 og 8 A-3. Rammene og retningslinjene skal bidra til at takstnivåene blir i henhold til den Sakkyndige takstnemndas vurderinger, og at en sikrer likebehandling av eiendomsbesittere når taksering gjennomføres i løpet av 2016, og når enkelttakseringer gjennomføres fram til ny alminnelig taksering. Rammene og retningslinjene er formelt vedtatt av Sakkyndig takstnemnd.

Hva dokumentet omfatter

Rammer og retningslinjer for takseringen tar stilling til følgende elementer:

Takseringsmetode

Valg av takseringsmetode er et viktig valg som påvirker likebehandlingen, totalkostnadene i prosjektet og kostnadene i forbindelse med daglig drift i etterkant av prosjektet.

Ytre rammebetingelser

Det foreligger tre sett ytre rammebetingelser som prosjektet må overholde.

Disse er:

- o De juridiske rammene som foreligger for takseringsarbeidet
- o De politiske rammene kommunestyret i Bindal har trukket opp
- o De mulighetene og begrensningene teknologien gir

Overordnede rammer satt av sakkyndig nemnd

Gjennom dette dokumentet trekker Sakkyndig takstnemnd opp rammer som besiktigelsesmedarbeiderne skal holde seg innenfor ved taksering.

Slike rammer er:

- o Gruppering av eiendommer
- o Verdier for eiendomsgrupper (sjablongverdier)
- o Verdiforskjeller i ulike deler av kommunen (sonefaktorer)

Dersom rammene avvikes ved enkelttakseringer, skal dette begrunnes særskilt når takstforslaget legges fram for Sakkyndig takstnemnd.

Retningslinjer for bruk av indre faktor (forhold på eiendommen), ytre faktor (forhold rundt eiendommen) og kommentarer ved besiktigelse av enkelteieendommer

Dokumentet trekker opp retningslinjer for vurderinger av den enkelte eiendom. Dersom disse retningslinjene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

Rammer for kommunikasjon med eiendomsbesitterne

Dokumentet tar stilling til opplegget for kommunikasjonen med eiendomsbesitterne og andre interesser i kommunen. Nemnda mener at god kommunikasjon med eiendomsbesitterne kan bidra til riktige takster, likebehandling, bedre forståelse for takseringsarbeidet og lavere total kostnader for prosjektet.

Kvalitetssikring

En viktig del av arbeidet er å hindre systemfeil eller enkeltfeil i takseringsarbeidet. I dette dokumentet tar en stilling til opplegg for kvalitetssikring av arbeidet.

Praktisk behandling i sakkyndig nemnd

I dokumentet skisseres opplegg for behandling av forslag til enkelttakster i Sakkyndig takstnemnd. Opplegg for klagebehandling skisseres under punkt 6

Takseringsmetode

Sakkyndig takstnemnd har valgt å takserer etter en metode som benyttes i stadig flere kommuner, godkjent av Finansdepartementet og støttes av KSE (Kommunenes Sentralforbund Eiendomsskatteforum).

Taksten bygger på:

- Fakta om eiendommen
- Vurderinger av eiendommen

Fakta om eiendommen

Fakta om eiendommen er:

- Eierforhold (type eiendom, eiendomsidentifikasjon, eier og eierrepresentant).
- Bygningstyper og bygningsstørrelser med arealtall for hver etasje.
- Tomtestørrelse, m .
- Faste installasjoner på verker og bruk (identifiser installasjoner som skal tas med i taksten).

Faktaopplysninger om tomt og bygninger hentes fra Matrikkelen som er et offisielt register over grunneiendommer, adresser og bygninger. Registreringer i Matrikkelen skjer i henhold til registreringsinstruksen utgitt av Statens Kartverk.

Når det gjelder areal på bygninger, tar en utgangspunkt i bruksareal (BRA) som grovt sett er arealet innenfor ytterveggene på bygningen. Arealet måles for hver etasje i bygningen. Vi grupperer etasjene i:

- Kjelleretasje
- Underetasje/sokkeletasje
- Hovedetasje(r)
- Loftsetasje

Dette er samme gruppering som Matrikkelen benytter.

For nærmere beskrivelse av etasjedefinisjoner og arealmåling vises til Statens Kartverks Instruks for registrering av Matrikkel-data.

Vurdering av eiendommen

Eiendommene vurderes gjennom dette rammedokumentet og ved besiktigelse.

Dokument ”Rammer og retningslinjer for taksering i henhold til lov om eiendomsskatt”:

Gjennom dette dokumentet vurderer vi og tar stilling til:

- en hensiktsmessig **gruppering** av eiendommer i skattesonen
- **sjablonverdier** for boliger. Kombinasjonen mellom arealstørrelser fordelt på etasjer og valgte sjablonverdier gir sjablontakster for eiendommene.
- evt **sonevise forskjeller** på verdinivået for boliger.
Valgte sonefaktor korrigerer sjablontaksten sammen med faktor for forhold rundt eiendommen (ytre faktor) og faktor for forhold på eiendommen (indre faktor).

Besiktigelse:

Gjennom besiktigelsen vurderer besiktigelsesmedarbeider om det er

- lokale forhold **rundt** eiendommen som medfører korreksjon av taksten.
- forhold **på** eiendommen som medfører korreksjon av taksten.

Vurderingene ved besiktigelse skal følge de rammer og retningslinjer sakkyndig nemnd har trukket opp.

Vurdering av eiendommer er vanskelig. Sakkyndig takstnemnd i Bindal kommune ber derfor om at en legger fire viktige retningslinjer til grunn for vurderingene ved besiktigelse:

- **Vær prinsipiell** (likebehandling). Rammedokumentet trekker opp prinsipper som en må være tro mot i forslag til enkelttakster.
- **Akseptér grovkornethet**. Besiktigelsen vil i hovedsak være en utvendig besiktigelse som gir grovkomete vurderinger.
- **Vær varsom**. Utvendig besiktigelse gir oss et grovkornet beslutningsgrunnlag som kan gi usikkerhet. **Tvil bør komme eiendomsbesitter til gode**.
- **Kalibrer medarbeiderne**. For at alle i prosjektet skal være samstemte mht vurderinger, ber Sakkyndig takstnemnd om at administrasjonen sørger for løpende kalibrering og kvalitetssikring gjennom faste faglige møter der alle aktørene som arbeider med vurderinger, deltar. Det legges opp til et meget systematisk takseringsopplegg der kalibrering av medarbeiderne blir viktig for å sikre kvalitet i arbeidet.

Håndtering av fakta og informasjon om den enkelte eiendom

Kommunen har anskaffet et fagsystem for håndtering av eiendomsskattfaglig informasjon, KomTek. I dette systemet håndteres alle fakta og vurderinger om den enkelte eiendom innenfor de juridiske rammene som finnes, rammene som kommunestyret og sakkyndig nemnd trekker opp og i henhold til informasjon fra eiendomsbesittere og besiktigelsesmedarbeidere.

Ytre rammebetingelser

Juridiske rammer

Lovverket, uttalelser fra finansdepartementet, juridiske miljøer og rettsavgjørelser trekker opp de juridiske rammene for takserings- og forvaltningsarbeidet knyttet til lov om eiendomsskatt. Området er komplekst. Endringer i eiendomsskatteloven som trådte i kraft fra 01.01.2014 klargjorde en del.

Politiske rammer

Kommunestyrets rammevedtak påvirker takseringsarbeidet. Det gjelder:

Vedtekter

Bindal kommunestyre har i møte 13.12.2012, sak 124/12, vedtatt vedtekter som trekker opp rammer for arbeidet knyttet til alminnelig taksering og forvaltning av eiendomsskatteloven. Vedtektene avklarer bl.a. at kommunen skal benytte besiktigelsesmedarbeidere som legger fram forslag til takster på eiendommene til sakkyndig nemnd.

Tidsrammer

Kommunestyrets vedtak om at nye takster skal benyttes som grunnlag for utskriving av eiendomsskatt fra 1.1 2017, medfører at ny eiendomskatteliste skal være kunngjort innen 1. mars 2017 (1. april 2017 dersom det innføres bunnfradrag for første gang).

Fritak

Kommunestyret skal ta stilling til om eiendomsgrupper som er beskrevet i § 7 i eiendomsskatteloven skal ha fritak fra eiendomsskatt. Dette gjøres normalt i forbindelse med de årlige budsjettbehandlingene. Slike vedtak skal i etterkant følges opp med liste over enkelteiendommer som skal ha fritak etter § 5 og 7 i eiendomsskatteloven.

Oversikt over eiendommer som er fritatt/foreslås fritatt legges frem for kommunestyret.

Bunnfradrag

Kommunestyret kan innføre bunnfradrag for selvstendige boenheter. Kommunestyret tar hvert år stilling til bruk av bunnfradrag i forbindelse med budsjettarbeidet. Bunnfradraget påvirker ikke takseringsarbeidet. Administrasjonen må sørge for at det til enhver tid foreligger oversikt over selvstendige boenheter i kommunen.

Skattesats

Kommunestyret tar hvert år stilling til skattesats for eiendomsskatt, normalt skjer dette i forbindelse med budsjettbehandlingen. Skattesatsen kan ligge i området 2 promille til 7 promille, og skal ikke overstige 7 promille.

Teknologiske rammer

Kommunen benytter KomTek, et faglig IT-verktøy for eiendomsskatt som tar utgangspunkt i Matrikkel- registeret og som samspiller med andre systemer kommunen benytter (faktureringsystem, kartsystem, saksbehandlersystem). I takseringsarbeidet må derfor kommunen ta utgangspunkt i eiendomsgrupperingene og arealmålingsmetodene i Matrikkelen.

Sakkyndig takstnemnd: Hovedrammer for takseringen

Eiendommene som skal takseres

Alle faste eiendommer i kommunen, med unntak av eiendommer som skal ha fritak etter §§ 5 og 7 i eiendomsskatteloven, skal takseres.

Elementer som inngår i begrepet "fast eiendom"

Eiendommene som skal takseres kan bestå av tre hovedelementer:

- Tomt
- Bygninger
- Faste anlegg og installasjoner

Faste anlegg og installasjoner kan bestå av faste driftsmidler i industrieiendommer og spesielle anlegg som kaier, veger, parkeringsplasser etc. Disse anleggene vurderes i hvert enkelt tilfelle. Ved taksering vurderes alle elementene, men takstforslaget viser takst for eiendommen som helhet.

Gruppering av eiendommer

Utgangspunktet for gruppering av eiendommer som skal takseres, er bygningstypene i Matrikkelen, dvs. bygningenes funksjon. Sakkyndig nemnd i Bindal kommune ønsker å gruppere eiendommene slik:

<u>Enebolig (111), våningshus (112, 113, 123 og 124), tomannsbolig (121 og 122)</u>	_____
<u>Enebolig med hybel/sokkelleilighet (112)</u>	_____
<u>Rekkehus (131), kjedehus (133), andre småhus med 3 boliger eller flere (136), annen boligbygning (190)</u>	_____
<u>Terrassehus (135) og store boligbygg som blokk, terrasseblokk (141-146)</u>	_____
<u>Bygning for bofellesskap (150)</u>	_____
<u>Fritidsboliger (161), helårsbolig som benyttes som fritidsbolig (162), våningshus som benyttes som fritidsbolig (163)</u>	_____
<u>Seterhus, sel, rorbu o.l (171), skogs- og utmarkskoie, gamle (172)</u>	_____
<u>Garasjer og uthus knyttet til bolig (181), garasjer og uthus knyttet til fritidsbolig (182)</u>	_____
<u>Naust, sjøhus, sjøbu (183)</u>	_____
<u>Industri (210, 211, 212, 219)</u>	_____
<u>Lagerbygning (231, 232, 233, 239)</u>	_____
<u>Driftsbygning for fiske og fangst, inkl. oppdrettsanlegg (244), annen fiskeri (- og landbruks) bygning (248)</u>	_____
<u>Kontor-, forretningsbygg (311, 312, 313, 319)</u>	_____
<u>Samferdsels og kommunikasjonsbygninger (411, 412, 415, 416 og 419)</u>	_____
<u>Telekommunikasjonsbygning (420)</u>	_____
<u>Hotell og restaurantbygninger (511, 512, 519)</u>	_____
<u>Bygning for overnatting (521, 522, 523, 524, 529)</u>	_____
<u>Restaurantbygning (531, 532, 533, 599)</u>	_____
<u>Barnehage, lekepark (611, 612)</u>	_____

Noen eiendommer i Bindal har blandet bruk. I Matrikkelen blir slike eiendommer lagt til det bruksområdet som har størst arealdel i bygningen. Det betyr eksempelvis at et forretningsbygg der 49 % av bruksarealet er boliger og 51 % av arealet er forretning, blir gruppert under kategori "forretning og kontor". I tilfeller der bygninger har ulike funksjoner,

takseres disse hver funksjon for seg.

Sjablongverdier for eiendomsgruppene

Sjablongverdiene for eiendomsgrupper er valgt etter at Sakkyndig nemnd har innhentet informasjon om omsetningstall for bygninger og eiendommer som er tinglyst de siste årene i Bindal kommune.

På grunnlag av faktainformasjon og vurderinger som er hentet inn, fastsetter sakkyndig nemnd sjablongverdiene inkludert etasjefaktorer og sonenfaktorer til de enkelte eiendomsgruppene som nedenfor.

Sjablongverdier på tomter og hovedetasjer på bygninger (bruksareal på bygning):

Tomter og bygninger	Enhet	Pris (kr)
Boliger, alle typer unntatt våningshus	Pr m2	6 000
Våningshus	Pr m2	4 200
Fritidsboliger	Pr m2	10 000
Eneboliger og våningshus brukt som fritidsboliger	Pr m2	6 000
Garasjer, uthus og naust	Pr m2	0
For tomter til boliger og fritidsboliger settes en verdi pr. enhet.	Pr. enhet	0
For tomter til sjøhus settes en verdi pr.enhet	Pr enhet	0
Ubebygde tomter	Pr. enhet	0
Samferdsels- og kommunikasjonsbygninger	Pr m2	2 500
Kultur og forskningsbygg		2 500
Helsebygninger		2 000
Utleiehytter, bygningstype 524		4 000
Bygning annen overnatting 529		4 000
Hotell og restaurant		4 000
Kontor og forretningsbygg		4 000
Lagerbygg		1 500
Verk og bruk	Egen takseringsmetode	

Etasjefaktorer for bygninger:

Ved hjelp av etasjefaktorer settes gjennomsnittsverdier på de ulike etasjene i en bygning, med utgangspunkt i hva som er vanlig funksjon i den aktuelle etasje.

Etasjer	Etasjefaktor
Hovedetasje(r)	1,0
Loft	0,7
Underetasje	0,6
Kjeller	0,5

Næringseiendommer, verk og bruk, oppdrettsanlegg, tele-og energinett:

For verk og bruk, oppdrettsanlegg, tele- og energinett benytter sakkyndig nemnd innleid takstfirma for taksering, da sjablongtakst er lite egnet for slik taksering.

Rammer for enkelttakseringer

For å sikre mest mulig likebehandling, ønsker Sakkyndig takstnemnd å trekke opp rammer og retningslinjer for besiktigelse og taksering av enkelteiendommer.

Alle eiendommer skal besiktiges. Som hovedregel gjennomføres utvendig besiktigelse. Det gjennomføres innvendig besiktigelse når det er åpenbart at utvendig besiktigelse ikke gir nok grunnlag sammen med annen informasjon til å foreta en taksering, eller når eiendomsbesitter ber om det.

Overordnede krav

Rammer

De politiske, juridiske og teknologiske rammene skal overholdes.

Metode

Metoden som sakkyndig nemnd har vedtatt og som er beskrevet i dette dokumentet, skal i hovedsak benyttes. Dersom annen metode benyttes, må besiktiger begrunne dette.

Framdrift

Vedtatt framdriftsplan skal holdes. Dersom en får avvik her, bes Sakkyndig takstnemnd om å bli orientert om dette.

Arealstørrelser

Ved arealberegninger skal bruksareal (BRA) på bygningen benyttes. Dette arealet hentes fra kommunens Matrikkelen. Det mangler bruksareal (BRA) på ca 1800 bygninger i Bindal kommune, og dette må innmåles og legges inn ved takseringen så fremt ikke Skatteetatens boligverdier skal legges til grunn..

Arealet på tomter hentes fra kommunens Matrikkelen evt. fra kommunens digitale eiendomskart (DEK).

Bruk av faktorer

Sakkyndig nemnd benytter ytre faktor og indre faktor i takseringsarbeidet.

Ytre faktor:

Sakkyndig nemnd mener at de aller fleste beboelige hus og eiendommer i Bindal kommune har stort sett samme ytre faktor, og velger derfor å sette denne faktoren til 1,0.

Indre faktor:

Indre faktor benyttes for å korrigere sjablongtaksten ut fra forhold på eiendommen.

Funksjonalitet, standard og kvalitet kan variere fra eiendom til eiendom. Sakkyndig nemnd mener at de aller fleste beboelige hus i Bindal kommune har en grei standard, og velger derfor å sette indre faktor til 1 på alle bygninger, med mindre det er åpenbare skader eller feil ved bygget. I slike tilfeller kan indre faktor settes ned til 0,3 for renoveringsobjekt. Faktor 0 settes for rivningsobjekter.

Er bygningsmassen på eiendommen av sterkt varierende standard, så interpolerer man indre faktor for å finne indre felles faktor.

Sonefaktor

Sonefaktor	Sted	Omfatter gnr.
1	Terråk	44
0,9	Bindalseidet	24, 25, 31 og 34
0,8	Landfast	1-8, 11-23, 26-30, 33, 37-43, 45-52, 59-61
0,7	Uten veiforbindelse	9-10, 32, 33, 35-36, 53-58, 62-67, 78-102
1	Fritidsboliger	
1	Verk og bruk	

Bruk av protokolltakst

Spesielle eiendommer som fraviker sjablontaksten vesentlig av andre årsaker enn standard, kvalitet (indre faktor) , får egen protokolltakst som enten endrer sjablontaksten (endringsprotokoll) eller som erstatter protokolltaksten (erstatningsprotokoll).

Eksempler på eiendommer som kan få protokolltakst er:

- Store bygninger der deler av bygningen ikke er i bruk/ ikke har funksjon (endringsprotokoll). Eiendommer med flere funksjoner (for eksempel bustad, lager og kontor). Takst legges inn som erstatningsprotokoll.

Eiendommer med både bolig og næringsfunksjon (blandet bruk):

For å kunne håndtere et eventuelt vedtak i kommunestyret om differensiert skattesats på bolig og næringsseiendom, fastsetter sakkyndig nemnd separate takster for hhv bolig- og næringsdelen for de eiendommer som har begge funksjoner (såkalt blandet bruk).

Verdien av tomten er i slike tilfeller tillagt den delen som har størst andel av bruksarealet på bygningene.

Næringsseiendommer

Næringsareal som ikke er i bruk vurderes i hvert enkelt tilfelle. Ved vesentlig bruksendring, takseres eiendommen på nytt.

Dokumentasjon av faktafeil

Dersom besiktiger oppdager avvik i fakta i forhold til takseringsgrunnlaget og der faktainformasjon mangler, skal besiktiger måle inn riktige arealverdier slik at administrasjonen kan korrigere takseringsgrunnlaget.

Juridiske avklaringer

Lovverket, uttalelser fra finansdepartementet, juridiske miljøer og rettsavgjørelser trekker opp de juridiske rammene for takserings- og forvaltningsarbeidet knyttet til lov om eiendomsskatt. Nedenfor gjennomgås noen viktige juridiske avklaringer som vil være viktig for Bindal kommune i forbindelse med alminnelig omtaksering.

Taksten skal gjenspeile gjeldende verdinivå

Sakkyndig nemnd skal takserer med dette som utgangspunkt.

For å komme frem til riktig takst, kan nemnda støtte seg til ulike beregningsmetoder:

- Sjablongtakst som gjenspeiler antatt gjennomsnittsverdi for ulike bygningstyper
- Gjenanskaffelsesverdi
- Avkastningsverdi

Likebehandling er grunnleggende for takseringen

Metoden har sterkt fokus på likebehandling gjennom utarbeidelse av skriftlige rammer for takseringen, vurdering av indre og ytre faktor ved besiktigelse og systematisk kvalitetssikring og revisjon.

Det er eiendommen som objekt som skal takseres

Det legges ikke vesentlig vekt på eiendommens potensial. Det er eiendommen som objekt slik den framstår per 1. januar 2017, som takseres.

Privatrettslige avtaler og heftelser skal ikke vektlegges ved taksering

Det er eiendommen som objekt som skal takseres. Hvem som drar nytte av eiendommen gjennom eksempelvis private avtaler, skal ikke vurderes. Eksempelvis vil en avtale om borette ikke påvirke taksten.

Festetomter med langsiktige festekontrakter skal vurderes som selveiertoimt

Med langsiktighet menes festekontrakt med mulighet til forlengelse og/eller innløsning av kontrakt.

Statlige og kommunalt eide AS

Alle organisasjoner som før var del av kommunens eller statens virksomhet og som nå er omdannet til offentlig eide AS og dermed egne, juridiske organisasjoner, skal betale eiendomsskatt på lik linje med andre juridiske organisasjoner dersom lovverk eller forskrift til lovverket ikke entydig sier noe annet.

Administrasjonsdelen i høgskole/universitet og i sykehus skal betale eiendomsskatt

Det foreligger egen forskrift om avgrensning av eiendomsskatt på statlig eiendom.

Hvilke eiendommer som skal ha fritak iht. eiendomsskattelovens § 5, er ikke gjenstand for politisk vurdering

Administrasjonen setter opp liste som sakkyndig nemnd vurderer. Listen legges fram for kommunestyret til orientering.

Kvalitetssikring

Dokumentasjon

Dokumentasjon er viktig. Det gjelder både dokumentasjon av grunnlag for takseringen og dokumentasjon av saksbehandlingen knyttet til takseringen.

Kvalitetssikring av metode

Alle prosjektmedarbeidere må kjenne de rammer og retningslinjer for takseringen som er gitt av sakkyndig nemnd. Ukentlige møter mellom besiktigelsesmedarbeidere og besiktigelsesleder skal bidra til at evt. avvik fra metode og rammer håndteres.

Riktig eiendomsregister

Kommunen har et godt digitalt eiendomskart. Kartet vaskes mot Matrikkelen for å sikre at alle eiendommene innenfor skattesonen identifiseres.

Riktige arealer

Fakta om eiendommer, bygninger og adresser sendes eiendomsbesitter som gis anledning til å melde eventuelle avvik.

Manglende opplysninger i matrikkel mht arealer (bebygd areal og bruksareal på bygninger), samt tomtearealer registreres.

Besiktigelsesmedarbeidere registrerer avvik i forhold til registrert/godkjent bruk.

Riktig kommunikasjon

Administrasjonen skal se til at prosjektmedarbeidere følger opp kommunikasjonen i henhold til rammer gitt i dette dokumentet. Gjennom jevnlige møter skal administrasjonen se til at administrasjon, politisk ledelse og de sakkyndige nemndene til enhver tid er kalibrert mht kommunikasjon med eiendomsbesittere og media.

Riktige vurderinger

Det må legges stor innsats i kalibrering av vurderingene knyttet til taksering. Dette gjelder spesielt besiktigelsesmedarbeidere og medlemmene i sakkyndig nemnd og sakkyndig ankenemnd.

Dokument ”Rammer og retningslinjer for taksering i henhold til lov om eiendomsskatt” skal bidra til riktig taksering gjennom riktig

- gruppering av eiendommer
- fastsetting av sjablongverdier på eiendomsgrupper
- valg av sonefaktorer
- retningslinjer for bruk av ytre faktor og indre faktor ved besiktigelse

Besiktigelse og kommunikasjonen med eiendomsbesitterne skal bidra til riktig taksering gjennom kvalitetssikring av faktainformasjon og registrering av spesielle forhold på eiendommene.

Riktig saksbehandling

Alle takstvedtak gjøres foreløpige inntil sakkyndig nemnd har gjennomgått alle takstforslag. Når det foreligger foreløpige vedtak på alle eiendommer, vurderer sakkyndig nemnd prinsipper, takstnivåer og takstforskjeller på nytt. Dette for å revurdere om valgte parametere

og prinsipper for enkelttakseringer er riktige. Sakkyndig nemnd kan nå justere gjennom endring av rammene for takseringen, for deretter å gjøre endelige takstvedtak.

Opplegg for behandling av klager på takst og feil

Offentlig ettersyn og behandling av klager på takst er viktige elementer i arbeidet med å sikre likebehandling av eiendomsbesitterne. Behandlingen av klager bør få sterkt kvalitetsfokus. Ved siden av den enkelte eiendomsbesitter har også formannskapet klageadgang på takster fastsatt av Sakkyndig takstnemnd.

Feil og feiloppretting

Dersom Sakkyndig tekstnemnd har gjort åpenbare feil, kan dette rettes opp av nemnda selv. Saken bringes ikke fram for klagenemda. Ved feilretting av takst skal eiendomsbesitter få nye tre ukers klagefrist på ny takst.

Behandling av klager

Vedtektene vedtatt av kommunestyret k-sak 124/12, gir noen rammebetingelser for den formelle behandlingen. Det praktiske behandlingsopplegget blir tatt stilling til etter at offentlig ettersyn er avholdt og klagefristen er utløpt.